

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Ἐρήμου

Ὁ Ὅσιος Ἡσαΐας ὁ Ἀναχωρητῆς¹

† 3ῆ Ἰουλίου

Ἐρὰ Εἰκὼν Ὁσίου Ἡσαΐου τοῦ Ἀναχωρητοῦ. Ἔργο τοῦ Ἀγιογραφείου τῆς Ἱεράς Μονῆς τῶν Ἁγίων Κυπριανοῦ καὶ Ἰουστίνης. Στὰ δύο ἄνω ἄκρα εἰκονίζονται ὁ Ἀββᾶς Μακάριος ὁ Αἰγύπτιος καὶ ὁ Ἀββᾶς Ἰσαὰκ ὁ Σῦρος.

Αἰγυπτιακῆς καταγωγῆς, ὁ Ὅσιος αὐτὸς Πατέρας ἀποσύρθηκε στὴν αἰγυπτιακὴ ἔρημο τῆς Σκήτης τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἁγίου Μακαρίου καὶ τοῦ Ἁγίου Ποιμένους.

Μία ἡμέρα ἐρώτησε τὸν Ἀββᾶ Μακάριο τὶ σήμαινε «νὰ ἀποφεύγης τοὺς ἀνθρώπους». Ὁ Γέροντας ἀποκρίθηκε: «Σημαίνει νὰ κάθῃσαι στὸ κελλί σου καὶ νὰ κλαῖς γιὰ τὶς ἁμαρτίες σου».

Ἐφάρμοσε πιστὰ τὴν συμβουλὴ αὐτῆ καὶ ἔζησε πολλὰ χρόνια σὲ αὐστηρὸ ἐγκλεισμό, φθάνοντας ἔτσι στὴν τελεία ἐσωτερικὴ εἰρήνη, ἢ ὁποία τοῦ ἐπέτρεψε νὰ ὀδηγήσῃ πλῆθος ψυχῶν στὴν σωτηρία.

* * *

Στὸν Ὅσιο Ἡσαΐα τῆς Σκήτης, ἀποδίδεται μία συλλογὴ *Ἀσκητικῶν Λόγων* μεγάλης σημασίας, ἢ ὁποία παρουσιάζει τὶς ἀρχὲς τῆς πολιτείας τῶν Μοναχῶν στὴν ἔρημο τῆς Σκήτης.

Διδάσκοντας στοὺς δοκίμους μὲ ἐξαιρετικὴ λεπτότητα τὸν τρόπο συμπεριφορᾶς ἀπέναντι στοὺς Ἀδελφούς, τοὺς ὁποίους θεωροῦσε εἰκόνες τοῦ Θεοῦ, τοὺς ἔλεγε: «Ἀποφεύγετε νὰ κάνετε ὅ,τιδήποτε γνωρίζετε ὅτι μαθαίνοντάς το ὁ Ἀδελφός σας θὰ λυπηθῇ, διότι μπορεῖ κανεὶς καὶ μὲ ἓνα νεῦμα νὰ βλάψῃ τὴν συνείδησι τοῦ ἀδελφοῦ του».

Ἐδίδασκε στὸν Μοναχὸ νὰ εἶναι «νεκρὸς γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους» καὶ νὰ μὴν ἐπικρίνη οὔτε νὰ ἐγκωμιάζῃ κανέναν, οὔτε νὰ παρατηρῇ τὰ σφάλματα ὁποιουδήποτε, ὥστε νὰ διώξῃ ἀπὸ τὴν καρδιά του κάθε ἐχθρικό λογισμό, νὰ φθάσῃ στὴν «ἀνάπαυσι τοῦ κελλιού» καὶ νὰ «ρίχνεται ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν παντὶ καιρῷ, ἐν γνώσει, δίχως νὰ μετρᾷ τὸν ἑαυτὸ του».

Μὲ τὴν ἐπαγρύπνησι πάνω στοὺς λογισμοὺς του, ὀνομαζομένη «κρυπτὴ μελέτη», καθὼς καὶ μὲ τὴν ἀδιάλειπτο προσευχή, ὁ Μοναχὸς θὰ ἀξιωθῇ νὰ φθάσῃ στὴν ἐξέχουσα ἀρετὴ τῆς διακρίσεως, ἢ ὁποία θὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ πολιτεύεται σὲ ὅλα σύμφωνα μὲ τὸν Θεὸ καὶ θὰ αὐξηθῇ μέσα του ὁ πόθος τοῦ Θεοῦ.

Μὲ τὴν ἀσκητικὴ βιοτὴ καὶ τὴν μετάνοια ὁ Μοναχὸς ἀνέρχεται μαζί μὲ τὸν Χριστὸ στὸν Σταυρό, ὥστε νὰ νικήσῃ μαζί μὲ Ἐκεῖνον καὶ μέσῳ Ἐκεῖνου τὰ πάθη καὶ νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ἐνδοξη κατάστασι τῆς πρώτης δημιουργίας.

«Ο σταυρὸς εἶναι ἡ κατάργησις κάθε ἁμαρτίας καὶ γεννᾷ τὴν ἀγάπη»², δίδασκε ὁ Ἀββᾶς Ἡσαΐας τῆς Σκήτης καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι ἐκείνη, ἢ ὁποία καθιστᾷ ἐλεύθερο τὸν Μοναχό, ἀπαθῆ καὶ ἀμέριμνο ἀπέναντι στὸν κόσμο.

---

1. Οἱ ἱστορικοὶ διακρίνουν τὸν **Ἡσαΐα τῆς Σκήτης**, ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται στὰ *Ἀποφθέγματα*, ἀπὸ τὸν **Ἡσαΐα τῆς Γάζης**, ὁ ὁποῖος ἐζησε ἕναν αἰῶνα ἀργότερα καὶ ὁ ὁποῖος ἀφοῦ ἐγκατέλειψε τὴν Σκήτη γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν καλὴ φήμη, ἐγκαταστάθηκε πρῶτα στὴν Ἐλευθερούπολι, κατόπιν δὲ στὸ Μπὲθ Νταλθά, τὴν πατρίδα τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος, πλησίον τῆς Γάζης, ὅπου ἐζήσε ἐγκλειστος πενήντα χρόνια († 489). **Ἐ**πικοινωνοῦσε μὲ ὅσους ἔρχονταν νὰ τὸν συμβουλευθοῦν μὲ τὴν μεσολάβησι τοῦ μαθητοῦ του Πέτρου, ὅπως θὰ ἔκαναν ἕναν αἰῶνα ἀργότερα οἱ Ἅγιοι Βαρσανούφιος καὶ Ἰωάννης († Μνήμη: 6η Φεβρουαρίου).

Ἐπὶ τῆς Ἡσαΐας τῆς Γάζης, ὅπως οἱ περισσότεροὶ Μοναχοὶ τῆς Παλαιστίνης, ἀρνήθηκε νὰ ἀποδεχθῇ τὴν Σύνοδο τῆς Χαλκηδόνος, λιγότερο ἀπὸ μονοφυσιτικὸ φρόνημα καὶ περισσότερο ἐπειδὴ τὴν θεωροῦσε καινοτομία. **Σ**τὸν Ἡσαΐα τῆς Γάζης ἀποδίδονται συχνὰ οἱ ἀσκητικὲς πραγματεῖες γνωστὲς μὲ τὸν τίτλο *Ἀσκητικόν*, πρόσφατες ὅμως μελέτες τείνουν μᾶλλον νὰ τὸ ἀποδώσουν στὸν Ἡσαΐα τῆς Σκήτης. **Μ**νημονεύεται μόνο στὶς σλαβικὲς ἐκκλησίες.

2. Λόγος 21, 9.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν!*